

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/30/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318201946
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1318201946.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a sudcov JUDr. Zuzany Kučerovej a Mgr. Jany Janics Bajánkovej v právnej veci žalobcu: ANACO FIN s.r.o., Miletičova č. 1, Bratislava, IČO: 47326786, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrej Struhár, s.r.o., Kubániho č. 16 Bratislava, IČO: 51 744 775, proti žalovaným: X/ F.. Z. N., J.. XX. X. XXXX, X/ Z.. O. N., J.. XX.XX.XXXX, Q. G. J. Č.. XX, G., obaja zast. advokátkou Mgr. Zinou Hlbočanovou, Vajnorská č. 20, Bratislava, IČO: 42 181 119, o zaplatenie 21.587,85 eur s prísl., na odvolanie žalobcu a žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III z 3. októbra 2019 č. k. 11C/27/2018-160, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutom výroku, ktorým bola žalovaným 1/, 2/ uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 15.896,01 eur s 5,05 % úrokami z omeškania od 21.12. 2017 do zaplatenia, m e n í tak, že žaloba sa z a m i e t a .

II. Výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá v časti úrokov z omeškania za obdobie od 20.4.2015 do 20.12.2017 vo výške 464,41 eur, sa p o t v r d z u j e .

III. Výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žalovaným uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvné 8,50 % úroky zo sumy 15.896,01 eur od 19.3.2015 do 14.4.2015, sa p o t v r d z u j e .

IV. Výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žalovaným uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvné 8,50 % úroky zo sumy 15.896,01 eur od 15.4.2015 do 17.4.2015 sa m e n í tak, že žaloba sa v tejto časti zamietla.

V. Výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá v časti zmluvných 8,50 % úrokov zo sumy 15.896,01 eur od 18.4.2015 do 20.12.2017, sa p o t v r d z u j e .

VI. Žalovaným sa priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 15.896,01 eur s 8,5 % úrokom od 19. 3. 2015 do 17.04.2015 a s 5,05 % úrokom z omeškania od 21. 12. 2017 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 47,26 %.

2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 27. 5. 2013 uzavrela OTP Banka Slovensko a.s. so žalovanými úverovú zmluvu OTP REFINANC EXPRESE XXX/XXXX/XXSU, na základe ktorej

bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 19.100 eur pri úrokovej sadzbe 8,5 % p. a. a výške RPMN 9,29 %. Žalovaní sa predmetný úver zaviazali splácať v splátkach (119) po 238,08 eur mesačne (119 splátok), posledná splátka vo výške 237,73 eur. Žalovaní sa dostali so zaplatením viac ako 10 splátok do omeškania a preto veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. List o vyhlásení predčasnej splatnosti bol žalovaným doručený dňa 7.4.2015, predčasná splatnosť nastala dňa 17.4.2015 a žalovaní mali uhradiť istinu vo výške 18.038,73 eur, úroky vo výške 1.497,95 eur a úroky z omeškania vo výške 4,54 eur. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.12.2017 OTP Banka Slovensko, a. s. predmetnú pohľadávku postúpila žalobcovi.

3. Z tohto skutkového stavu súd prvej inštancie vyvodil záver, že žaloba je čiastočne dôvodná. Súd prvej inštancie sa v prvom rade zaoberal námietkou premlčania nároku uplatnenou žalovanými a dospel k záveru, že námietka premlčania je sčasti dôvodná. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol: „Súd sa nestotožnil so záverom, ku ktorému dospel iný súd v obdobnom prípade (rozhodnutia, ktoré v spore predkladali žalovaní) a to, že námietka premlčania je v takomto prípade dôvodná. Podľa názoru súdu ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka jednoznačne upravuje premlčanie plnenia dohodnutého v splátkach, podľa ktorého začína premlčacia doba jednotlivých splátok plynúť odo dňa ich zročnosti. Naproti tomu však premlčanie celého dlhu nenastane po premlčaní prvej splátky, ani momentom, kedy môže veriteľ uplatniť predčasnú splatnosť celého dlhu. K tomuto záveru dospel aj Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí č. k. 9Co/44/2018-110 zo dňa 30. 4. 2018, v ktorom konštatoval, že ak by mala začať plynúť premlčacia doba celého dlhu od splatnosti prvej omeškanej splátky, došlo by v rozpore so zákonom k posunutiu začatia plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej z nich. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je síce lex specialis v rámci ustanovení o spotrebiteľských zmluvách ku ustanoveniu § 565 Občianskeho zákonníka, ale to neznamená, že ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka prestáva platiť. Podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka mohol právny predchodca žalobcu žiadať žalovaných o zaplatenie celej pohľadávky, pretože nezaplatili splátky, nakoľko takúto možnosť si dohodli zmluvne. Toto právo mohol právny predchodca žalobcu urobiť, ak splnil predpoklady uvedené v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré iba sprísňuje podmienky pre zosplatenie tým, že určuje povinnosť dodávateľa (právneho predchodcu žalobcu) uplatniť právo podľa § 565 najskôr až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a súčasne stanovuje povinnosť upozorniť spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. V prejednávanej spore nebolo sporné, že právny predchodca žalobcu si svoje právo vyplývajúce zo zmluvy, právo vyhlásiť okamžitú splatnosť celej dlžnej sumy, uplatnil, pričom splnil podmienky ustanovené v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Zosplatený dlh sa stal splatným 10-ty deň odo dňa doručenia výzvy žalovaným. Vyhlásenie bolo obom žalovaným doručené dňa 7. 4. 2015, dlh sa stal splatným dňa 17. 4. 2015. Podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, čo je dôvod, pre ktorý pre každú splátku začína plynúť premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka samostatne a to od doby zročnosti jednotlivých splátok. Žaloba bola súdu doručená dňa 19. 3. 2018, pričom v tom čase boli premlčané splátky - za mesiac máj 2014 (splatná dňa 24. 5. 2014) až február 2015 (splatná 24. 2.2015). Spolu 10 splátok vo výške 2.380,80 eur (10 x 238,08 eur). Vo vyhlásení úveru za predčasne splatný právny predchodca žalobcu uvádza, že ku dňu 16. 3. 2015 predstavuje istina sumu 18.038,73 eur. Po odpočítaní premlčanej časti istiny, desiatich splátok, predstavuje dlžná suma 15.657,93 eur. Úver bol zosplatený dňa 17. 4. 2015, preto súd k nepremlčanej čiastke vyčíslenej ku dňu 16. 3. 2015 pripočítal aj jednu ďalšiu splátku splatnú dňa 24. 3. 2015 (splatnú pred zosplatením) vo výške 230,08 eur. Takto vyčíslená suma predstavuje čiastku 15.896,01 eur, ktorú súd zaviazal žalovaných zaplatiť a vo zvyšku žalobu zamietol.“ Výrok o povinnosti žalovaných zaplatiť žalobcovi aj dohodnuté úroky a úroky z omeškania súd prvej inštancie odôvodnil nasledovne: „V zmysle zmluvy bola dohodnutá úroková sadzba pevná a to 8,50 % p. a., preto súd zaviazal žalovaných ku zaplateniu dohodnutých úrokov zo sumy 15.896,01 eur od 19. 3. 2015 (pred týmto dátumom úroky premlčané) do 17. 4. 2015 a vo zvyšku žalobu zamietol. Súd vychádzal aj zo stanoviska č. 1/2019 Občianskeho kolégia Krajského súdu v Bratislave, podľa ktorého v prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatenia úveru veriteľovi nepatrí. Veriteľ má právo na zosplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania. O príslušenstve pohľadávky súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 517 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého dlžník, ktorý si svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného záväzku, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak podľa zákona nie je

povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.“ O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 C.s.p.

4. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca a napadol ním výrok, ktorým bola žaloba zamietnutá v časti dohodnutých úrokov za obdobie po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a výrok, ktorým bola žaloba zamietnutá v časti úrokov z omeškania za obdobie od 20. 4. 2015 do 20. 12. 2017 vo výške 464,41 eur. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zmenil tak, že žalovaným uloží povinnosť zaplatiť mu 9,5 % úroky zo sumy 15.896,01 eur od 19. 3. 2015 do 20. 12. 2017 a povinnosť zaplatiť mu úroky z omeškania za obdobie od 20. 4. 2015 do 20. 12. 2017 vo výške 464,41 eur. Odvolanie odôvodnil tým, že mu vznikol nárok na úroky aj po zosplatnení úveru a v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30. 7. 2019 sp. zn. 6Cdo/113/2018. Ďalej uviedol, že v žalobe si uplatnil nárok na 9,5 % úroky, pričom súd prvej inštancie mu priznal úroky iba vo výške 8,5 %. Preto žiada úroky vo výške 9,5 % priznať za obdobie od 19. 3. 2015 do 17. 4. 2015 (v tejto časti žiada teda zmeniť výrok I. z 8,5 % na 9,5 % úroky) a požaduje úroky aj za obdobie od 18. 4. 2015 do 20. 12. 2017 a v tejto časti teda odvolaním napáda výrok II. Pokiaľ ide o úroky z omeškania za obdobie od 20. 4. 2015 do 20. 12. 2017 vo výške 464,41 eur, v konaní podľa žalobcu nebol preukázaný žiadny dôvod, pre ktorý by bolo potrebné žalobu v tejto časti zamietnuť.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie aj žalovaní a napadli ním výrok, ktorým bolo žalobe vyhovieť (výrok I.). Navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zmenil tak, že žalobu zamietne. Namietli, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil námietku premlčania nároku. V odvolaní argumentovali nasledovne: „Vzhľadom na zákonné podmienky v ust. § 53 ods. 9 Obč. zák., ktoré musia byť splnené na to, aby mohlo dôjsť k zosplatneniu úveru zo spotrebiteľskej zmluvy, tak právny predchodca žalobcu poslednou výzvou zo dňa 20. 11. 2014 mohol v tom čase upozorňovať žalovaných na možnosť využitia práva vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru vo vzťahu k neuhradeným splátkam: za mesiac máj 2014 splatná dňa 24. 5. 2014, za mesiac jún 2014 splatná dňa 24. 6. 2014, za mesiac júl 2014 splatná dňa 24. 7. 2014, s ktorými boli žalovaní v tom čase v omeškaní o viac ako 3 mesiace. Žalovaní ako prví nezaplatili splátku splatnú dňa 24. 5. 2014 a nezaplatili ani žiadnu ďalšiu splátku. Splátka za mesiac máj 2014 je teda v poradí prvou splátkou, kvôli ktorej mohlo dôjsť k zosplatneniu úveru a ktorá ako prvá zakladala právo zosplatniť úver. Keďže právny predchodca žalobcu využil svoje právo vyhlásiť celý úver za predčasne splatný listom zo dňa 18. 3. 2015, k zosplatneniu tak mohlo dôjsť len v dôsledku nezaplatenia splátok splatných dňa 24. 5. 2014, 24. 6. 2014, 24. 7. 2014, 24. 8. 2014, 24. 9. 2014, 24. 10. 2014, a 24. 11. 2014, keďže od ich splatnosti do 18. 3. 2015 (t. j. ku dňu zasielania vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru) uplynuli viac ako 3 mesiace. Trojročná premlčacia doba celého zosplatneného dlhu tak začala najskôr plynúť dňom 24. 5. 2014 a uplynula dňom 24. 5. 2017 a najneskôr začala plynúť dňom 24. 11. 2014 a uplynula dňom 24. 11. 2017. Keďže žaloba žalobcu bola súdu doručená dňa 19. 3. 2018, tak s poukazom na vyššie uvedené bola žaloba podaná po uplynutí premlčacej doby zosplatneného zostatku úveru, ako aj zodpovedajúcich úrokov, ktoré majú akcesorickú povahu a preto bolo na mieste, aby súd 1. inštancie vzhľadom na žalovanými vznesenú a zdôvodnenú námietku premlčania žalobcu žalobu v celom rozsahu zamietol. V krajnom prípade k zosplatneniu mohlo dôjsť ešte v súvislosti s neuhradenou splátkou za mesiac december 2014 splatnou 24. 12. 2014, keďže s jej zaplatením boli žalovaní v omeškaní o viac ako 3 mesiace ku dňu 7. 4. 2015, t. j. ku dňu, v ktorom bolo žalovaným doručené vyhlásenie úveru za predčasne splatný. A pokiaľ by sme zašli až do takej krajnosti, že by sa prihliadalo na 10. deň odo dňa doručenia vyhlásenia predčasnej splatnosti, čo si takto žalobca uviedol do vyhlásenia predčasnej splatnosti ako deň nadobudnutia jeho účinnosti (v danom prípade 10. deň od doručenia vyhlásenia úveru za predčasne splatný pripadol na 17. 4. 2015), tak k zosplatneniu mohlo dôjsť v dôsledku nezaplatenia splátky za mesiac december 2014 splatnej 24. 12. 2014, s ktorou posledne pred dňom 17. 4. 2015, t. j. pred nadobudnutím účinnosti vyhlásenia, boli žalovaní v omeškaní o viac ako 3 mesiace, nie však s už neskoršou splátkou. V týchto najkrajnejších prípadoch premlčacia doba celého zosplatneného dlhu začala plynúť dňom 24. 12. 2017, pričom žaloba bola podaná až dňa 19. 3. 2018, teda i v tomto prípade platí, že bola podaná po uplynutí premlčacej doby.“ Žalovaní ďalej v odvolaní poukázali na to, že premlčanie celého dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa ust. § 565 Obč. zák. veriteľom, ale - ako to vyplýva z ust. § 103 druhá veta Obč. zák. - je viazané na okamih splatnosti tej splátky kvôli ktorej toto právo veriteľ využíva. Žalovaní ďalej v odvolaní poukázali na to, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru uhradili právnomu predchodcovi žalobcu na úverový účet XXXXXXXX týkajúci sa predmetnej úverovej zmluvy spolu sumu 7.900 eur a to dňa 5. 1. 2016 uhradili

2.000 eur, dňa 10. 3. 2016 sumu 600 eur, dňa 24. 3. 2016 sumu 300 eur a dňa 2. 5. 2016 sumu 5.000 eur. Žalovaní ako dôkaz o týchto nimi vykonaných úhradách predložili súdu prvej inštancie prehľad úhrad na tento úverový účet, ktorý právny predchodca žalobcu zaslal žalovanej 2/ e-mailovou správou z 8. 2. 20018. Z tohto prehľadu vyplýva, že vyššie uvedené sumy žalovaní uhradili a sú riadne zaúčtované na úverovom účte č. XXXXXXXXX. K tomuto dôkazu súd prvej inštancie neprihliadol. Pokiaľ ide o sumu 5.000 eur, o ktorej žalobca tvrdil, že bola zaúčtovaná na iný úver žalovaného 1/, z výpisu úhrad úveru vyplýva, že táto suma je na úverovom účte XXXXXXXXX ku dňu 8. 2. 2018 riadne zaevidovaná. Právny predchodca žalobcu súdu prvej inštancie oznámil, že sumu 5.000 eur dňa 4. 5. 2016 preúčtoval na základe žiadosti žalovaného 1/ na iný úver žalovaného 1/ a to na úver XXXXXXXXX. Právny predchodca žalobcu však súdu prvej inštancie nepredložil žiadosť, ktorou by žalovaní žiadali o preúčtovanie sumy 5.000 eur na iný úverový účet.

6. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal odvolaniami napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie treba sčasti zmeniť a sčasti potvrdiť.

7. Súd prvej inštancie žalobu zamietol v časti týkajúcej sa sumy 2.380,80 eur predstavujúcej 10 splátok predmetného úveru za obdobie od mája 2014 do februára 2015, keď mal za to, že nárok je v tejto časti premlčaný. Tento výrok rozsudku súdu prvej inštancie žalobca nenapadol odvolaním (žalovaní ho nemali dôvod napadnúť odvolaním, keďže v tejto časti bola žaloba zamietnutá) a preto tento výrok rozsudku súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť.

8. Odvolací súd považuje za nepochybné, že predmetný úver je spotrebiteľským úverom, pričom tento záver ani jedna zo strán nespochybnila. Keďže ide o spotrebiteľský úver, vzťahuje sa naň zák. č. 129/2010 Z.z. a ust. § 53 a nasl. Obč. zák. upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Ak bolo medzi veriteľom a dlžníkom dojednané plnenie dlhu v splátkach, môže veriteľ od dlžníka požadovať vždy iba zaplatenie príslušnej splátky, keď sa táto splátka stane splatnou. Pre každú splátku beží samostatná 3 - ročná premlčacia doba v zmysle § 101 Obč. zák. ust. § 565 Obč. zák. však pripúšťa, aby si veriteľ a dlžník dohodli, že nesplnením jednej zo splátok sa stane splatným celý zostávajúci dlh. Ak dlžník pri takto dohodnutých splátkach nesplní niektorú z nich, takže sa stane splatným celý zostávajúci dlh, 3 - ročná premlčacia doba pre uplatnenie nároku na zaplatenie celého zostávajúceho dlhu začne plynúť práve dňom, keď sa stal splatným celý zostávajúci dlh. Keďže medzi stranami vznikol spotrebiteľský právny vzťah, v prejednávanej veci sa uplatní aj ust. § 53 ods. 9 Obč. zák., podľa ktorého ak ide o plnenie v splátkach, môže dodávateľ - veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Obč. zák. najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

9. Dokazovaním vykonaným súdom prvej inštancie bolo preukázané, že žalovaní ako poslednú uhradili splátku úveru splatnú dňa 24. 4. 2014, pričom do zosplatenia úveru už neuhradili týmto titulom žalobcovi žiadnu splátku. To znamená, že prvou neuhradenou splátkou bola splátka úveru splatná dňa 24. 5. 2014. Právny predchodkyňa žalobcu listom z 20. 11. 2014 vyzvala žalovaných na úhradu dlžných splátok a v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák. ich upozornila, že v prípade nezaplatenia dlžných splátok úveru vyhlási úver za predčasne splatný (t. j. zosplátni úver). Práve vzhľadom na ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. sa toto upozornenie mohlo vzťahovať na splátky úveru, s ktorými boli žalovaní v omeškaní dlhšie ako 3 mesiace, teda splátky splatné 24. 5., 24. 6. a 24. 7. 2014. Právna predchodkyňa žalobcu zosplátnila predmetný úver listom z 18. 3. 2015 a tento list bol žalovaným doručený dňa 7. 4. 2015. Zosplatenie úveru nastalo po uplynutí 10 dní, teda 14. 4. 2015. Ku dňu 18. 3. 2015 boli splatné splátky úveru počnúc splátkou splatnou dňa 24. 5. 2014 a končiac splátkou splatnou dňa 24. 11. 2014, keďže od ich splatnosti do 18. 3. 2015 uplynuli viac ako 3 mesiace. V dôsledku toho sa celý nesplatený zvyšok úveru stal splatným najneskôr dňa 24. 11. 2014. Dňa 25. 11. 2014 začala plynúť 3 - ročná premlčacia doba na uplatnenie predmetného nároku, ktorá uplynula dňom 24. 11. 2017. Žalobca podal predmetnú žalobu na súd prvej inštancie až dňa 18. 3. 2018, teda oneskorene - po márnom uplynutí premlčacej doby. Keďže žalovaní sa premlčania dovolali, súd nemohol premlčané právo žalobcovi priznať (§ 100 ods. 1 posledná veta Obč. zák.). Je zrejmé, že žalobca, ktorý podal žalobu na súd prvej inštancie dňa 19. 3. 2018, sa domnieval, že 3 - ročná premlčacia doba na uplatnenie predmetného nároku mu začala plynúť dňa 19. 3. 2015, teda deň nasledujúci po zosplatení úveru. Ako je to však uvedené vyššie, splatnosť predmetného úveru nebola viazaná na jeho zosplatenie, ale na splatnosť poslednej splátky úveru pred jeho zosplatením, ktorá nastala dňa 24. 11. 2014.

10. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 388 C.s.p. zmenil výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žalovaným uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 15.896,01 eur, tak, že žalobu zamietol.

11. Úroky z omeškania majú povahu opakujúcich sa dávok, ktoré možno veriteľovi priznať súdnym rozhodnutím, i keď sa stanú splatnými až v budúcnosti. Povinnosť platiť úroky z omeškania so splnením úveru alebo iného záväzku preto nevzniká samostatne (novo) za každý deň trvania omeškania, ale jednorazovo v deň, ktorým sa dlžník ocitol v omeškaní so splnením záväzku (viď uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 31. 8. 2006 sp. zn. 21 Cdo 3173/2005). Preto ani nemožno uvažovať o tom, že by sa úroky z omeškania premlčovali samostatne za každý deň omeškania; premlčujú sa ako celok. V prejednávanej veci sa celý nesplatený zvyšok úveru stal splatným dňa 24. 11. 2014 a týmto dňom sa teda žalovaní dostali do omeškania so splnením úveru. Týmto dňom im teda vznikla aj povinnosť platiť úroky z omeškania. Dňa 25. 11. 2014 začala plynúť 3 - ročná premlčacia doba na uplatnenie nároku na zaplatenie úrokov z omeškania, ktorá uplynula dňom 24. 11. 2017. Žalobca podal žalobu na súd prvej inštancie až dňa 19. 3. 2018, teda oneskorene - po uplynutí premlčacej doby. Keďže žalovaní sa premlčania dovolali, súd nemohol premlčané právo na úroky z omeškania žalobcovi priznať (§ 100 ods. 1 posledná veta Obč. zák.).

12. Z týchto dôvodov odvolací súd zmenil podľa § 388 C.s.p. výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žalovaným uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 5,05 % úroky z omeškania zo sumy 15.896,01 eur od 21. 12. 2017 do zaplatenia, tak, že žalobu v tejto časti zamietol.

13. Žalobca požadoval tiež úroky z omeškania za obdobie od 20. 4. 2015 do 20. 12. 2017 vo výške 464,41 eur. Odvolací súd je toho názoru, že žalobe v tejto časti nemožno vyhovieť z dôvodu, že žalobca uplatnil nárok na 5,05 % úroky z omeškania zo sumy 15.896,01 eur od 21. 12. 2017 do zaplatenia a suma 464,41 eur je teda „duplicitným“ uplatnením nároku na úroky z omeškania. Inými slovami, nie je možné, aby žalobca okrem úrokov z omeškania so zaplatením celého nesplateného zvyšku úveru uplatňoval ešte nad tento rámec samostatne úroky z omeškania za iné konkrétne obdobie predchádzajúce zosplateniu. Zosplatením nesplateného zvyšku úveru sa žalovaní dostali do omeškania s jednorazovým zaplatením celého zvyšku úveru a preto voči nim nemožno uplatňovať úroky z omeškania so zaplatením splátok úveru pred zosplatením. To by bolo možné iba v prípade, ak by právny predchodca žalobcu predmetný úver nezosplatil.

14. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá v časti úrokov z omeškania za obdobie od 20. 4. 2015 do 20. 12. 2017 vo výške 464,41 eur.

15. Odvolací súd je toho názoru, že žalobcovi vznikol nárok na zmluvné úroky iba do zosplatenia predmetného úveru, teda do 14. 4. 2015 a za obdobie po zosplatení úveru žalobcovi zmluvný úrok z nezaplatenej istiny neprináleží. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený nespravodlivý stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Zosplatením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo

vrátiť sumu požičaného úveru navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa vzniká protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nespájajú odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Obč. zák. robí absolútne neplatnou. Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Obč. zák. v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. č. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobkyňa odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľavala aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho a subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k/ Obč. zák. (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014). V danej veci vychádzajúc z toho, že ide o plnenie zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru žalobkyni nepatrí. V tomto smere odvolací súd poukazuje i na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18. 9. 2012, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (§ R 59/1998, 4Obo 143/1998). Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi zmluvnými stranami. K obdobným právnym záverom dospel odvolací súd aj v rozhodnutiach sp. zn. 9Co 17/2018, 15Co 110/2018, 7Co 347/2017, 10Co 95/2018, 11Co/36/2015. Odvolací súd dodáva, že dňa 20. 2. 2019 Občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Bratislave z dôvodu rozdielov v rozhodovacej činnosti jednotlivých senátov prijalo zjednocujúce Stanovisko č. 1/2019, podľa ktorého, cit: "V prípade plnenia zo spotrebiteľského úveru, zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia úveru veriteľovi nepatrí. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, vzniká iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi". Pokiaľ ide o uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30. 7. 2019 sp. zn. 6Cdo 113/2018, na ktorý poukazoval žalobca v odvolaní, záver obsiahnutý v tomto uznesení týkajúci sa nároku na úroky po zosplatnení úveru najvyšší súd vyslovil iba okrajovo, teda mimo riešenia problému, ktorý v uvedenej veci riešil. Týmto problémom totiž bola otázka, či spotrebiteľský úver treba považovať za bezúročný a bezpoplatkový z dôvodu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nespĺňa náležitosti vyplývajúce z ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z., pretože neobsahuje údaj o výške, počte a termínoch splátok v rozdelení na istinu, úroky a iné poplatky. Najvyšší súd zaujal stanovisko, že tomu tak nie je, teda že spotrebiteľský úver nemožno z uvedených dôvodov považovať za bezúročný a bezpoplatkový a iba okrajovo - v predposlednom odseku odôvodnenia vyslovil názor o nároku na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru. Pritom predposledný 16. odsek uvedeného uznesenia sa začína vetou: „Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že pokiaľ sa odvolací súd stotožnil so záverom prvoinštančného súdu o tom, že poskytnutý úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov, neprichádzalo z povahy veci do úvahy riešenie otázok, či veriteľ má alebo nemá po zosplatnení dlhu nárok na zmluvné úroky (úroky z poskytnutého úveru) a či veriteľ nemá právo na zákonné úroky z omeškania zo zmluvných úrokov z dôvodu rozporu so zásadou anatocizmu, resp. ich riešenie bolo nadbytočné.“ Z tohto postupu najvyššieho súdu podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že spomenuté uznesenie najvyššieho súdu nemožno považovať za konečné judikátorne vyriešenie otázky nároku na bežné úroky po zosplatnení úveru. V čl. I. ods. 2. predmetnej úverovej zmluvy boli úroky dojednané vo výške 8,50 %. Preto nemôže obstať odvolacia argumentácia žalobcu, že mu vznikol nárok na „obchodný“ úrok vo výške 9,50 %. Výška úroku bola predsa vecou zmluvného dojednania zmluvných strán. Žalobca v odvolaní ani nevysvetlil, z čoho vlastne vyvodzuje svoj nárok na úroky vo výške 9,50 %.

16. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil podľa § 387 ods. 1 C.s.p. výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žalovaným uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 8,50 % zmluvné úroky od 19. 3. 2015 do 14. 4. 2015, t. j. do zosplatnenia úveru a naopak podľa § 388 C.s.p. zmenil výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žalovaným uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 8,50 % zmluvné úroky zo sumy 15.896,01 eur od 15. 4. 2015 do 17. 4. 2015, tak, že žalobu v tejto časti zamietol. Súčasne odvolací súd podľa § 387

ods. 1 C.s.p. potvrdil výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá v časti zmluvných 8,50 % úrokov zo sumy 15.896,01 eur za obdobie od 18. 4. 2015 do 20. 12. 2017.

17. O nároku na náhradu trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a žalovaným, ktorí mali vo veci prevažný úspech, priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

c/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

d/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

e/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne / dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).